

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna pet-črta:

8 kr. če se tiska enkrat,
12 " " " dvakrat,
15 " " " trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicijska na velikem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " — "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na velikem trgu h. št. 9, v II. nadstropju.

Izhaja po trikrat na teden in sicer: v torek, četrtek in soboto.

Vabilo na naročbo.

Vljudo vabimo vso prečastito duhovščino in slavno občinstvo, da se blagovolijo v prav mnogem številu in pred ko mogoče na **dnevnik „Slovenec“** naročiti, da zamoremo potem list vsakemu naročniku v redu pošiljati.

I. „Slovenec“ kot dnevnik velja pri opravištvu sprejeman:

do konca t. l. (za pol leta) . . . 6 gold. 50 kr.
do konca sept. (za četrt leta) . . . 3 " 30 "
za en mesec . . . 1 " 10 "

II. Z donašanjem na dom velja:

Za pol leta . . . 7 gold. — kr.
„ četrt leta . . . 3 " 50 "
„ en mesec . . . 1 " 20 "

III. S pošiljanjem po pošti pa velja:

Za pol leta . . . 8 gold. — kr.
„ četrt leta . . . 4 " — "
„ en mesec . . . 1 " 40 "

Vredništvo in založništvo.

Šeststoletnica Štajarska.

Z deželo Kranjsko tudi naša sosednja dežela Štajarska letos obhaja šeststoletni spomin, od kar je prišla v last presvitli habsburški rodovini. V južnem delu krasne dežele prebivajo naši sorodni slovenski bratje, zato imajo slovesnosti, ki se vrše na Štajarskem, velik pomen tudi za celi narod slovenski. Cesar so se v nedeljo dopoldne ob četrt na devet iz Hetzendorfa, kamor so prišli iz Schönbrunnja z ministrom Taaffetom in obilnim spremstvom, odpeljali na Štajersko. Že na Avstrijskem je ljudstvo od vseh strani vrolo proti železnici, ter je po raznih postajah ali pa mimogrede prisrčno pozdravljalo prelubega cesarja. Na Štajarskem pa je ljudstvo iz naj bolj oddaljenih krajev vrolo skupaj, da bi cesarja na krasno okinčanih postajah vidilo in mu razodelo svojo vdanost in zvestobo. Vsi kraji in vsa mesta ob železnici so bila krasno okinčana. Cesar so se med potjo le malo mudili, vendar pa so v Mürzzuschlagu, v Brucku, in v vseh drugih postajah sprejemali občinske zastope in razne deputacije, ki so se bile zbrale, da bi se poklonile Njij Veličanstvu. V Mürzzuschlagu sta presvitlega cesarja pričakovala cesarski namestnik baron Kubeck pa deželni vojaški poveljnik fzm. baron Kuhn, v Bruck pa so jim bili naproti prišli deželni glavar Kaiserfeld in deželni odborniki Paierhuber, Schreiner, Herman Mihael, Wanisch, Scholtz in Kottulinsky.

Ob tričetrt na dve popoldne so prišli v Gratwein ter so se od ondod v kočiji peljali v cistercijski samostan Rein, ki je bil že l. 1128 vstanovljen od mejnega grofa Leopolda Jakega, in izdatno podpiran tudi od vladarjev habsburških. Prelat Knödl z vsemi mniji

pričakoval in pozdravil je cesarja pri cerkvenih vratih ter jih spremljal najprej v cerkev, kjer je bil blagoslov s presvetim Rešnjim Telesom, po tem pa v samostanske prostore, kjer je hranjenih veliko starih in krasnih podob, in v knjižnico, kjer je veliko knjig, starih pisem itd., iz zapuščine slavnega vojvoda Karola II. Iz samostana podali so se cesar še v papirnico, ki je lastnina delniške družbe Leykam-Josefsthal. Ljudstvo je svojo radost razodevalo tudi s streljanjem z možnarji, pa začeli so se konji plašiti in cesar so se presedli na drug voz. To priča, kako previden je ukaz, razglašen našim ljudem, da naj ne streljaljo preblizo cest, po katerih se bodo peljali cesar, ampak daleč proč, ker bi se utegnili sicer kaj lahko primeriti kaka nesreča.

Ko so se cesar pripeljali do Göstinga, zapeli so zvonovi vseh cerkva v Gradcu in okolici, strel na gradu pa so bili vsled telegrafične odpovedi cesarjeve opustili. Kolodvor je bil krasno okinčan, ravno tako vse mesto, ljudstva pa se je že opoldne gnetlo po mestu in ob treh stali so ljudje na obeh straneh naltlačeno ob ulicah, skoz ktere so se cesar peljali v mesto. Na kolodvoru pričakoval in pozdravil je cesarja mestni župan Kienzl, ter je izrazil veselje in zahvalo, da so cesar blagovolili osebno poveljati deželne slovesnosti. Cesar so s krepkim glasom odgovorili, da so radostno prišli k slovesnostim in da se hočejo kolikor mogoče dolgo pomuditi v graškem mestu. Na kolodvoru pričakoval je cesarja tudi španjski princ Alfonso, kteremu so v pozdrav podali roko, in knezoškofa Stepišnik in Zwerger, s kterim so spregovorili nekoliko besed, potem pa so ogledali tam nastavljen častno kompanijo in se podali v kolodvor, kjer so jih pričakovale plemenite gospé, izmed kterih je grofica Lambergova cesarja pozdravila ter jim izročila krasen šopek belih vrtnic. Tudi grofica Meranova je bila prišla in cesar so ji podali roko ter govorili z njo in še z nekterimi drugimi, potem pa so se ob četrt na pet vzdignili v mesto. V prvem vozu se je peljal župan, za njim cesar v odprti kočiji z dvema konjema, za njimi pa je prišla dolga vrsta vozov, ker je vsa velika gospoda cesarja spremljevala. Ob straneh stali so v vrstah požarni brambovi, mestni stražniki, udje katoliškega društva, ljudstvo pa je z gromovitimi „hochklici“ in z belimi robci pozdravljalo cesarja.

V dvorni palači so cesarja pričakovali plemenitazi, pred palačo pa vojaštvo, višji vradniki, profesorji in duhovščina. Cesar so najpred govorili z grofom Meranom, sinom ranjkega nadvojvoda Janeza, in še z nekterimi drugimi gospodi, potem pa so šli v palačo, kjer je bil nedolgo potem dvorni obed. Ob devetih zvečer je meščanska godba in pevsko društvo cesarju napravilo večernico, ljudstvo pa je gromovito pozdravljalo ljubljene vladarja,

ko so se prikazali na oknu. Tako je minil prvi dan.

V pondeljek na vse zgodaj bilo je ljudstvo že na nogah, pa ne samo na ulicah, ampak tudi po cerkvah bilo je veliko ljudi, kterih je prav dosti pristopilo tudi k sv. obhajilu ter molilo za srečo in blagor presvitlega cesarja in prevzvišene habsburške rodovine. Ob osmih je bila v stolnici velika maša, h kateri so se cesar peš podali, ker je stolnica prav blizo dvorne palače. Pri vratih so jih pričakovali škof Zwerger z vsemi prelati in opati svoje škofije in z obilno duhovščino ter jih spremili v cerkev, kjer je bila pri velikem oltarju na evangelijski strani pod nebesom za nje pripravljena molitvena pručica. Škof so imeli svoj sedež njim nasproti na epistelski strani. S cesarjem je bilo v cerkev prišlo tudi vse njih spremstvo, na koro je pelo pevsko društvo Brosigovo mašo D-mol in D-dur št. 5 s pristavki Hallerja in Hanischa. Ko je dijakon odpel evangelijski, poljubili so cesar evangelijske bukve, ki jih jim je prinesel subdijakon kanonik Karlon, in pri darovanju bili so pokajeni še pred škofom, ki so maševali, pred zavzivanjem pa so poljubili sv. Križ; od darovanja do zavzivanja so cesar zmerom klečali. Maša je trpela pet četrt ure, potem pa so šli od ljudstva gromovito pozdravljeni nazaj v palačo, kamor se je precej potem začela voziti velika gospoda, ki se jim je hotla pokloniti pri velikem sprejemu ali avdijenci. Najpred je prišel na vrsto deželni zbor, ki jim je izročil adresno, potem tajni svetovalci in kamorniki, škof s stolnim kapitelnom in duhovščino, prelati že 800 in 700 let obstoječih samostanov, vstav plemenitih gospoj, plemstvo, in sicer v prvi vrsti rodbine, kterih dedje so se že pred 600 leti vklanjali habsburškim vladarjem, namreč princea Lichtensteina, kneza Windisch-Grätza, grofi Herbersteini, Attemsi itd., dalje generali z vojaštvom, vradniki, profesorji in naposled razna društva in zavodi.

Posebno lepo so škof Zwerger pozdravili cesarja. Rekli so: „Škof in stolni kapitel sekavski, in zastopniki svetovne in samostanske duhovščine so prišli, da Vašemu Veličanstvu razodenejo naj ponižnejše spoštovanje in naj pokornejši poklon. V Vašem Veličanstvu spoštujemo cesarja po Božji milosti, namestnika Božjega v posvetnih rečeh, kteremu moramo zarad Boga in vesti pokorni biti. V Vašem Veličanstvu spoštujemo mogočnega varuha cerkve in najvišjih večnih korist narodov, da jih more od Boga v ta namen postavljena cerkev mirno in vspešno gojiti in pospeševati. V Vašem Veličanstvu spoštujemo prevzvišene varuha prava in pravice do vseh, steber vesoljnega državnega reda. To so nespremenljiva načela, po kterih se je duhovščina te škofije vseh 600 let, in po kterih smo se tudi mi dozda ravnali, to so načela, ki jih hočemo

tudi odslej vsak v svoji mu od Boga v njegovi cerkvi odločeni službi zagovarjati in sebi izročeni na srea pokladati. Bogu Vsegamogočnemu pa se zahvaljujemo, da je dal naši presvitli rodbini v teku stoletij tako močno, jako in pobožno se razevitati, da so bili od nas odvrnjeni pogubni viharji in neozdravljivo trpljenje, ki je zadelo marsiktere druge dežele in narode. Ob enem se pristrčno zahvaljujemo Vašemu Veličanstvu in hiši habsburški za vse dobro, ki je dežela Štajerska v teku 600 let prejela po tej slavni rodbini. V tem namenu smo danes mi in vsi duhovni teškofije Bogu darovali sveto mašo, v ta namen so danes vsi verni pred altarji klečali, v ta namen hočemo tudi odslej vsi, duhovni in verni, k nebu klicati: Bog obvaruj in ohrani Vaše Veličanstvo! Bog vtrdi in blagoslovi vso presvitlo cesarsko hišo na vse čase!

Cesar so v svojem odgovoru potrdili, da je bila duhovščina Njih hiši vedno zvesta in da se je za splošno vdanost dežele Štajerske v prvi vrsti zahvaliti delovanju duhovščine. Zato naj bode prepričana, da nikdar ne bode pogrešala cesarjevega varstva in cesarjeve podpore. Cesar so bili sploh jako ljubeznjivi in so govorili z nekterimi še posebej.

Deželnemu zboru so odgovorili, kako zelo jih veseli vdanost in zvestoba njegova. Tudi so izrekli nado, da bode vez, ki že stoletja veže Njih hišo in deželo Štajersko, za vse čase oba vezala trdno in pristrčno.

Ob dveh obiskali so cesar baronovko Washingtonovo, rojeno vojvodinjo Oldenburgsko, ob treh so odprli razstavo zgodovinskih reči, ob šestih zvečer pa je bil zopet velik obed.

Srbske stvari.

(Dalje.)

Pa dajte, saj danes, vi dobre duše krščanske, da iz srea vsi zaželimo in se svetinje spominjamo. Dajte, da rešimo saj tukaj našo srbsko besedo, pa od onega srečnega časa, ko je sv. Petka otrok bila. Takrat je v vašem rodu hiša in šola dihal z eno dušo, in svetinja Srbov blago dišala, ter se je tudi besni Turek prijemal za srbsko svetinjo, da bi lažje svoj strah do Štambola prekužil! . . . Res, bratje, Petka se je v srbski šoli svoji naučila, da je duša naj večji blagor. In tako je to dekletce svojo hišo ljubila, je starišem svojim do smrti stregla, ter v mater zemljo jih lepo shranila. Potlej pa je začela moliti, ter je s potom in molitvijo pri Bogu zaslužila svoji duši raj in pokoj, rodu svojemu pa hrani vse do danes svet spomin, da je duša nebeški blagor, ki ne trohni in ne zjavi. — In kolikošna je ta milost božja, da nam je Bog razodel svetinjo to od ženske in od srbske krvi, tolikošna je sreča za grešni svet, da srbska naša svetnica varuje pravoslavno vero, pa tudi pri naših bratih v tej daljni deželi, ter da povzdiguje krščansko bratinstvo mej nami Srbi in mej mnogoštevilnim narodom vlaškim, ki se danes Romani imenujejo in ki so z nami ene vere, pa se poslužujejo v cerkvi svojega jezika vlaškega, ki ga mi Srbi ne razumemo.

Kaj mislite vi, bratje, ali se vam dopada ta moja beseda? Jaz mislim, da se vam v resnici dopada, ker je od božje plati ta moja beseda. Vsa moja skrb je, da se vi zanesete se sreem in dušo, ter da oživi spet v nas stara vera srbska, ter da spoznamo, da je duša naš blagor in naše bogastvo. In ker smo še po-

dobni pevanemu sužnju v ječi, ker nam draga šola odnaša naše bele groše, ter ne ljubi naše vere in srbskega imena, to saj tukaj na shodu priljubite to naše preserčno podučenje, odpirajte srea vaša, ter globoko pomnite, kaj če reči: „Duša je blagor“, ter učite vi vaše otroke tega, naj rastejo v strahu božjem, kakor je vzrastlo tudi to srbsko dekle!“

To je eno, kar jaz vam želim. Drugo pa je prece to: Vedite vi, bratje, da je potrebno na shodu, da se lepo in pametno pogovarjamo, kako bomo hranili našo vero, ker je za to zdaj nekaj boljša priložnost, kakor je bila prej. Mi vsi vemo za našo usodo, ko smo v hudem času za nas veliko hudega pre naredili v novo navado (ali bolje rečeno novo razvado!). Shod se nam je ves znižal do krčmarjeve koristi . . . na klubovanje, zmerjanje, prepiranje.

Sè shoda so nas vlačili v ječe in pred sodnije, na, potlej pa podkupuj brezdušne sodnike, da puste iz sramotne ječe. — Vidite, tako se sramoti naš shod, in tako je ponižana naša svetinja! Jaz vam povem, da napačno to razvado moramo mi popustiti, ter začeti k shodu hoditi, kakor se to spodobi naši materi cerkvi, naše veri, krvi in imenu, in sveti Petki!

Poslušajte vi mene, bratje, še to: Ne veselimo se jaz, bogme, da nam bo prece zapela naša sreča. Tudi Madjari nam ne bodo prinesli z morja fig, iz Bosne pa rož. — Odpala je dunajska „sablja“ . . . odpala bo tudi „generalska“ krajina. A razen teh je še mnogo drugih težav. Vendar pa je veliko na nas ležeče, da si sami ne naredimo še huje. Zastonj vas jaz silim, da priljubite ono staro dobroto srbsko, ki nam jo daje sv. Petka, pa bomo Bogu prijetni, in pa tujec nas bode tako spoštoval! — Mi imamo naše srbske občine, tam se pogovarjajte. Mi imamo naš srbski zbor, pa iz občin povzdignite živ glas, da se odprejo naše srbske šole. Kaj ne vidite, da hrvatska šola ne uči naših otrok poznati in ljubiti srbsko svetinjo! . . .

Jaz vas prosim, dragi narod, naše potrebe so tolike, da ne bi skončal moje besede niti jutri. Skrb moja pa je tolika, da ne morem umolkniti kakor tisti, ki je prišel, da se danes zastonj najé in napije. Pa tako-le poročem: Tudi zunaj cerkve in oltarja se nam spodobi lep nauk, ker cerkev bomo na večer zaprli, ter se povrnili k našim hišam. Pa tudi v cervi zlasti na shodu je treba, da se pomnimo, da je zdaj jesenski čas. Letino smo pobrali, ali pa tudi vsakteri pripravljen posejati vsev? Je li veste, kaj imate za zimo pa do ozimni onega časa, ko se umira od lakote mej dvema kruhoma? Veste li, da živinčetu je treba na vsako nogo močan voz krme? Pameten gospodar se pogovarja s svojo družino, pa kar je treba za dom, to se pripravlja o pravem času, in kar se more utrpiti to se prodaja, kader je najboljša cena.

Smrtno greši vsaki, ki živinče svoje ne čisti in ne češe, ampak je pušča, naj jo sneg opere. — Malopridnež je vsaki tisti, ki muči sebe in svoje živinče ter po brozgi in globokem blatu vlačí drva za ogrev, pa se ne pripravlja, dokler je lepo vreme in suh pot. Tako se v toplem vremenu čistijo hiše in pripravljajo toplejše obleke in obutve. Pijače le zapечатite, toda obleko in hrano imejte pripravljeno, pa se ne bojte ne vrokov ne več (copric) . . .

Kaj ni to najlepša zadušbina, kakor če ti cerkev ni premočena, če ti je šola čista in pri-

pravna, če so ti sadike posajene, osemi ograjeni, štale zamazane, sekire in cepavke nabrušene za zimska dela.

Vidite, bratje, toliko je naših skrbi, če jih le memogrede napomnimo, pa jih je še veliko in veliko več. Pa če tudi je dela, je pa tudi dni in rok. Vse to delo pa se vije okolu ene te besede: „Duša je blagor“. Dobri volji in zloznemu delu nič ne odide. Vsaki nas, moški in ženska, naj se uči od sv. Petke. Tako, kakor naša svetnica, naj vsaki naravna svojo dušo k Bogu, pa bo oživila naša vera in srbsko ime. Iz te dušne ječe recimo:

Pomož Bože i Nedjeljo mlada!

Sveta Petko otvori mi vrata,

A Nedjeljo ti konja privati.

„Duša je blagor“.

* * *

Taka je tedaj srbska pridiga „o duši“. Ni čuda da srbski narod v naši rodovitni in blagoslovljeni domovini čedalje bolj gine in propada. Da gine, kažejo strašne številke judovskega naseljevanja po Hrvatskem. L. 1869 je bilo na vsem Hrvatskem 5.445 judov, do l. 1880 pa je poskočilo to število na 13.488 judov, torej prirastek za 150%, mej tem ko kaže število krščanskega prebivalstva, da v taistem času ni poskočilo niti za 1%. Štajarska, Kranjska, Koroška so imele l. 1880 le 1992 judov, in vendar imajo 152.000 duš več prebivalstva kakor skupna Hrvatska. To je neveselo znamenje za Hrvatsko. Kakor se gobna golazen in studna črvad le tam zaleže, kjer ni solnea in snage, pač pa mnogo strupenih grezi in škodljivega barja, tako se tudi judovski živelj — pravi zmes mej narodi — le tam širi, kjer vlada indiferentizem, liberalstvo, nemoralnost. Vere ni, zato gine narod, z narodom pa tudi narodnost; to je tako jasno, da ni le hoté slep, kdor tega ne vidi, ampak zloben do dna svoje duše.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. julija.

Avstrijske dežele.

Iz Gradca. Danes zjutraj ob 8. je bila sv. maša v stolni cerkvi. Cesar so tje šli peš, in so med mašo klečali od darovanja notri do zavživanja na odličnem mestu. 2. jul.: Ob 10. so sprejemali društva in oblasti k poklonu, kar je trajalo do poldne. Cesar so potem obiskali don Alfonsa, obitelj grofa Merana, baronovko Washington-ovo roj. princesinjo iz Oldenburga in gospo c. k. namestnika Kúbek-a. Ob 6. uri je bil obed.

Ob 3. popoldne so cesar otvorili kulturno-zgodovinsko razstavo, ki je bila osnovana na slavnost šeststoletnega združenja štajarske dežele s preslavno rodovino Habsburško. Pred vhom so bili štajarski sulčarji oboroženi pod vihrajočo belo-zeleno zastavo. Cesar so šli pred njih vrsto in so se zahvalili županu za to lepo in izvrstno misel — zgodovinske razstave.

Iz Innsbrucka. Več občin na laški meji prosi olajšanje policijskih naredeb zastran prepeljavanja živine. C. k. namestnik obljubi olajšanje, kolikor se dá to doseči po pogodbi sklenjeni z laško vlado. O vprašanji zarad naprave deželnih skladišč, vname se daljša debata, zoper nasvet večine so bili posebno južno-tirolski poslanci, večina namreč zahteva, da naj napravo takih skladišč pravočasno prevzame strokovni odsek. Nasvet se vendar poslednjič vzame s pristavkom dr. Grafa, da se za to ne porabi več nego 50.000 gold. in naj ta skladišča bodo le za preskrbovanje Tirolskega.

Iz Cavalese (Tirolsko) se naznanja 29. junija. Minister grof Falkenhayn je 28. jun.

zjutraj odrinil iz Borgo, šel preko težavnega sedla Bocca del Mangen v dolino Cadino in je zvečer ob 8. uri prišel v Cavalese. Zvečer so mu meščani zapeli podoknico. 29. je potoval čez Predazzo in Moena v Canazei, jutro čez Šent-Leonhard v dolino Abtei. 1. julija zvečer je prišel minister v Brunek.

Včeraj je dospel telegram, s katerim se naznanjuje, da so se volitve v velikem posestvu na Češkem izvršile ter da so narodnjaki izvoljeni z 208 glasovi proti 167 nemško-liberalne stranke. Pravo!

Iz Črnovic. Deželni odbor je sprejel predštev za zemljiščino-odvezni zaklad, razrešil je več računskih sklepov in je izvolil končno arhimandrita Calinescu na mesto Grigorcea v deželni odbor in Marin-a za namestnika.

Iz Dunaja se poroča, da je bolezen grofa **Chamborda** v Frohsdorfu nevarna. Že nekaj časa je slabel in bolehal, pa bil je toliko okval, da je mislil poslanec iz Pariza sprejeti. Pa naglo se je obrnilo, da se je kraljeva stranka začela za njegovo življenje bati.

Vnanje države.

Iz Rima. Senat je sprejel kupčijsko in brodersko pogodbo z Nemčijo z veliko večino. — Zbornica je sprejela načrt postav zastran vsušenja kampane (okolice Rimske) in potem sklenila se sejami prenehati.

Iz Berolina, 30. junija. Gosposka zbornica je zavrgla predlog zastran kanala med rekama Reno in Ems s 70 zoper 65 glasov. Povedali smo o svojem času, da tudi vlada ni bila od začetka za ta kanal, marveč je rekla, počakati se mora, da se bodo taki kanali začeli delati na drugih krajih n. pr. med Labo in Odoro.

Apostolski vikarijat Benin na zahodnjem bregu Afrike se bode razdelil in odločeni kraj se bode imenoval apostolska prefektura Dahomej. Nova prefektura je izročena družbi francoskih misijonarjev, ki imajo svojo materno hišo v Lijonu.

Iz Pariza, 28. junija. Veliko si dajo opraviti časopisi s pismom sv. Očeta do predsednika. V pismu naštevajo sv. Oče vse preganjanje katoliške cerkve, ki se je zgodilo, od kar so izpeljane bile postave marceve. Sv. Oče dokazuje, kako krivične so te postave, povdarjajo cerkvene pravice, posebno pa tiste, da sme obsojevati nekrščanske bukve. Papež opozorjuje v pismu na to, da so te naredbe državine več ali manj zoper konkordat, ako se ponavljajo, nastanejo hude neprilichnosti. Sicer je pa pismo posebno prijazno. Grevy hoče na to odgovoriti, in ministri so tudi te misli, da bi bil razpor z Rimom škodljiv za državo in da se ga je treba ogibati. (Se ve, ljudstvo ne sme vediti, da je vlada cerkvi sovražna, sicer bi ne volila vladi vgodno pri bodočih volitvah, tega se bojé — tihi liberalci, ki imajo sedaj vladno v rokah; le hrupa ne, pojde vse polagoma). Da je to tako, nam kažejo dejanja. Od kar je papežovo pismo prišlo je prefekt okraja Senskega odpravil duhovnike iz hiralšč, dasiravno je njegov predsednik, minister notranjih poslov v starištvu pomirljive besede govoril. — A minister govori, pariški občinski svet pa dela. V državnem zboru vladajo oportunisti, v srenjskem sovetu pa radikalci in nespravipljivi. Teh se boje oportunisti, zato jim od časa do časa kaj pomole, da bi molčali. Pomiloščenje komunarov, marcovi dekreti, razkristjanjenje šol, preganjanje redovnic iz bolnišnic, to so taka pomirljiva sredstva. — Stvar pa zaradi tega postaja čez dalje hujša, in na škodo pridejo, kar se tiče bolnišnic, le ubogi bolniki. — Svetne strežnice so bolj drage, in skoraj vsi zdravniki so bili zoper nje. Da so pa duhovne odpravili iz hiralnic, za to imajo svoje vzroke. Duhovni niso mogli nadlegovati bolnikov, ker za to tudi niso imeli časa, po 500 jih je bilo izročenih jednemu. On se mora najpred ukvarjati s temi, ki ga prosijo. — A rado je, da se bolniki, ne le po bolnišnicah — radi z Bogom spravijo in svete zakramente prejmo. A tega pa nečejo radikalci. — Pri starištvu leži postava, vsled katere se ima varovati „svoboda

vesti“ umirajočim. Vsled te postave je zadosti, da kdo le pokaže pismo, v katerem se je umirajoči enkrat v svojem življenju zavezal, da noče cerkvenega pogreba. Radikalci hočejo ljudem kerščanstvo iz srea iztrgati, oportunisti pa se jih boje. Strašna taka osoda, to je zares satansko prizadevanje.

Iz Pariza, 1. julija. „Union“ vé povedati iz Rima, da je predsednik pisal svetemu Očetu. Predsednik razklada razmere strank, splošnji položaj v deželi in v zbornici in kaže na težave, katere prizadevajo klerikalci vladi. Na Francoskem, pravi pismo, niso katoliki samo v manjšini, ampak tudi vladi neprijazni. Pravijo pa, da so sv. Očetu obljubili, da bodo 14. julija o priliki republikanske slavnosti duhovniki pomiloščeni in se jim bode plača zopet dajala.

Angleži trdijo, da **kolera** ni bila zanesena iz Indije. Iz Aleksandrije se poroča, da se je kolera prikazala tudi v Samanud, in da so tam 4 osebe umrle za to boleznijo.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 4. junija. — „Poljsko“ polje, kako lepo si po naravi in v svojem notranjem! Blago svoje sree si odkrilo na večer 3. julija 1888.

Dné 28. junija se pelje iz Ljubljane domú proti večeru Poljski učitelj gosp. Blaž Kuhar s svojo ženo in s svojim tastom. Pri Št. Peterskem mostu se konj splaši in bil je g. Kuhar tako zelo poškodovan, da so njega in tasta in voznika takoj v bolnišnico odpeljali. 2. julija je pa zjutraj o 7. uri nagloma umrl g. Kuhar, ne zavoljo telesnega poškodovanja, ampak za otrpnjenjem srea (Herzlähmung), ktero zaradi srčne napake ni moglo bolečin prenesti. Po višjem dovoljenji so njegovo truplo prepeljali na Poljsko pokopališe 3. jul. na večer, da počiva v družbi svojih znancev in prijatelov. Bil je ranjki veren mož in svoji družini skrben oče, svojim šolarčkom pa v resnici mil in prijazen učenik, prav po zgledu naj višega Učenika, ki je klical: „Pustite malim k meni!“; po političnem duhu pa znan rodoljub slovenski.

K njegovemu prihodu se je praznično oblekla vsa fara. Učitelj g. Müllner je imel pri sebi šolarčke; srenjski odbor, kteremu je ranjki tudi ud bil, sprejme truplo in izroči hladni zemlji; vodstvo papirnice je dovolilo, da so delavei pred časom zapustili delo in se pogreba vdeležili; mnogo občinstva je prišlo iz Ljubljane, med njimi ranjkemu soseben prijatelj P. Angelik in tovariši ranjkega, gg. učitelji, ki so dve nagrobnici kaj krasno zapeli v četerospevu. Vencev je bilo mnogo in lepih. Milo je bilo slišati nedolžne šolarčike, ki so ko mladi škrjančki celi čas v joku žvrgoleli in zdelo se mi je, da v tem žvrgoljenji slišim nebeške glasove, in med njimi g. Blažvega; prelepo čast blagemu ranjkemu odkrile so solzice domačega č. g. župnika pri gomili; daroval jih je učitelju, ki je njih vreden bil. Prežalostno vdovo Antonijo, kateri je pred štirimi tedni mati umrla, je pa za čas pogreba blagodušno odpeljala blagorodna gospá Matilda Stadler in jej tako lajšala britkost srea. Slava in hvala njej!

Konečno pa eno željo. Bog daj lepi in prijazni Poljski fari ranjkemu vrednega naslednika.

Poljski prijatelj.

Iz Kamnika, 1. julija. Ker Vam nobeden nič ne poroča, moram Vam vendar naznaniti, da pri volitvah v novi mestni zastop 14. in 15. junija bila je vdeležitev jako mlačna, ker so se ji vsi bolj zmerni volilci iz lahko umevnih

vzrokov odtegnili. Voljeni so bili večinoma le pristaši dr. Samea — (izmej teh 3 vradniki in 4 iz sosedne nam dežele Štajerske), ker se je gledalo bolj na agitatorje njegove, kakor na hišne posestnike. Bila je zato pred volitvijo izdana parola: da kdor ni njega v deželni zbor volil, je že sam ob sebi izključen in nesposoben za mestni odbor. Teden dni potem prevzel je težaven a časten posel županstva zopet — dr. Samec, ter pokazal s tem, da mu prejšnja odpoved županstva ni bila resna, ampak le manever, ki mu je za čas volitev dobro služil.

Ptuji gosti že pridno dohajajo v naš prijazni Kamnik, da se okrepčajo s čistim platiniskim zrakom. Tudi nas je veselilo videti tukaj blagorod. g. viteza Schneid-a, posestnika Zaprške grajščine, katerega vtrjeno zdravje vsakega z radostjo navdaja. Bog ohrani prijaznega gospoda nam in vsemu narodu slovenskemu v korist še mnogo let!

Z Dobrne, 2. julija. (*Jubilej.*) Spomin, da je preteklo 600 let, odkar je naša dežela pripadla žezlu rodovine habsburške, obhajali smo, kakor nam pač dopuščajo okoliščine. Začeli smo včeraj s tombolo, katero je osnoval občinski odbor. Bila je nedelja. O teh dnevih in ob četrtkih pa pod večer tudi nek tukajšnji trgovec pripravlja podobno igračo. Vsled tega so se igralci razdvojili, ker se omenjencu vkljub prošnji ni račilo navadne igre preložiti na danes. Škode mu sicer nikdo ni želel, ker izmed naših četvero štacunarjev tudi on mora živeti. Ali dvomimo, da li bi preložitev obžaloval. Po plakatih razglašena izredna „tombola grande“ mu gotovo ni koristila še v tej meri, kakor inača navadna. Tako je naša šolska tombola po odbitih stroških dala samo 33 gold. Je tudi nekaj. Za nabrani denar se bo oskrbela obleka ubožnim otrokom. Več bo se že zopet pri tomboli z istim namenom 18. avgusta skupilo.

O „večnej luči“ začeli so na griču za šolskim poslopjem pokati možnarji, frčale so in praskale rakete, razven tega so se oči radovednih gledalcev pasle po svetlobi bengališke luči z imenovanega griča in z razvalin starega grada. Da smo tudi okna razsvetili, menda ni treba omenjati.

O podobnih priložnostih navadna serenada z obhodom je sinoči izostala, ker je godba seveda morala sedelovati pri veselici v topliškej dvorani.

Kar se poslednič tiče šole, to so se otroci danes o določnej uri s svojimi učitelji podali k slovesni sv. maši, odkoder so se vrnili v zalo okinčane šolske prostore. Tukaj se je mladeži razložil pomen svečanosti s primerno spodbudo. Potem so se vrstile deklamacije in petje, vse prazniku primérne. Slovesnost sklenili smo s kratkočasno in nedolžno veselico pod vedrim nebom, od katere so si nekateri učenci nesli domu „zaslužnega“ denarja, oblačila, šolskih potrebnih in ostalih drobostnij, pa knjižic „Habsburški rod“. Vrh tega se je med vse deležnike sporazdelila podoba, katera predstavlja, kako Rudolf I. Habsburški svojima sinovoma podeluje dotične dežele. Razšli smo se z željo: Bog ohrani, Bog obvaruj, nam cesarja, — Avstrijo!

Iz Istre, 2. julija. (*O volitvah v Istri*) pišejo listi, da so Slovenci in Hrvatje propadli; a to ni istina, kajti v dveh okrajnih glavarstvih, v Koparskem in Volovskem, kjer prebivajo Slovenci, smo zmagali; v Pazinskem, Poreškem in Puljskem okraji, in na Kvarner-

skih otokih, kjer prebivajo Hrvatje, smo propadli. Sicer pa so naši lahonski nasprotniki razsipali denarje, da bi begali naše volilce in štirim so neki obetali po 100 gold., pa so nam vendar vsi zvesti ostali. Tako je prav; za 100 gold. mož svojega poštenja in prepričanja ne proda. Eden naših volilcev, č. g. Ravnik je umrl, in so ga pokopali, ravno ko smo šli k volitvi; eden naših pa je tako zbolel, da ni mogel priti volit, in izmed slovenskih volilcev nam je en sam odpadel ter glasoval z lahoni.

Iz Maribora, dne 3. julija. (*Razstava cerkvene obleke družbe vednega čiščenja.*) V tukajšnjem stolnem farovžu je bila te dni razstava cerkvene obleke, katero je letos družba vednega čiščenja pripravila, da jo razdeli ubožnim cerkvam v domači škofiji, in če kaj ostane, ubožnim cerkvam v Bosni in Hercegovini. Čeravno v naši škofiji ta družba še le dve leti obstoji, je vendar že ta njena druga razstava pokazala, da združena moč in gorečnost za dobro reč veliko premore; kajti med razstavljenimi rečmi je razun cerkvenega perila, za katero je odbor lani in letos pred vsem skrbel, videti prav mnogo lepih in dragocenih mašnih plajšcev, tri lepe oljnate podobe in dva keliha.

Za ta vgodni vspeh se ima družba pač v prvi vrsti zahvaliti marljivemu načelniku in pa pridnim gospem in gospodičnam, ki so veliko tega lastnoročno in zastonj izdelale.

Pri otvorjenju razstave na Petrovo popoldne so velečastiti g. načelnik, korar L. Herg, v nazočnosti mil. knezoškofa, stolnih korarjev in mnogo odličnih udov in gospá v nemškem in slovenskem jeziku obširno poročali o delovanju te družbe, ki ima že nad 6000 udov, kateri so letos nad 1500 gold. darovali za pripravljanje cerkvenega oblačila, ter so tudi zasluženo zahvalo izrekli marljivim gospem in gospodičnam za njihov trud pri izdelovanju razstavljenih cerkvenih oblek. Pohvala mil. knezoškofa, katero so še slišale potem, ko so bili razstavo otvorili in si razstavljenе reči ogledali, bode jih gotovo spodbujala, da bodo v svoji hvalevredni gorečnosti in marljivosti ter tudi v tretjem društvenem letu za bodočo razstavo mnogo lepih reči pripravile.

Razstava je bila pet dni otvorjena, in obilno število obiskovalcev je znamenje, da se ljudje zanimajo tudi za cerkvene reči, ako se jim le da priložnost in se primerno na to opozbujejo.

Domače novice.

(*Duhovna svetovalca*) postala sta č. g. Janez Rozman, mestni fajmošter pri sv. Jakobu, in O. Kalist Medie, fajmošter frančiškanski v Ljubljani. Oba sta si pridobila za olepšavo svojih farnih cerkva velike zasluge, zlasti ker vse stroške večidel poravnata s prostovoljnimi darovi, ki jih nabirata. Delo pri sv. Jokobu celo še ni dovršeno in bode stalo okoli 10.000 gold. Zato pač oba v popolni meri zaslužita odlikovanje, ki so ga njima podelili mil. knez in škof. V posebni okrožnici škof duhovnim svetovalcem naznanjajo, da imajo pravico nositi rudeč pas z rudečimi svilnatimi franžami.

(*Od deželnega odbora*) sta imenovana za uda deželnega šolskega sveta gg. Iv. Murnik in dr. Jos. Vošnjak.

(*Mestni odbornik g. Hribar*) nam poroča, da se je odsek za olepšavo mesta odločil za letos odložiti napravo železne ograje zato, ker bi se stopnjice, katerim je potreba poprave, da postanejo lepše, v svojem sedanjem stanu nikakor ne vjemala z lepo ograjo. Od tega, je li zid za ograjo dosti močan ali ne, v njegovem sporočilu („Slovenec“ št. 74) ni bilo govora, kar se pač samo po sebi umeje, da bi nosil še kako težko ograjo.

(*Pogreb g. A. Mazika*) v Šmarji bil je včeraj ob osmih; vdeležilo se ga je tudi več njegovih prijateljev iz Ljubljane. Črno peto mašo je imel gosp. državni poslanec Klun, pokopovali pa so šmarijski dekan g. Drobnič. Sosednji in domači učitelji zapeli so svojemu nekdanjemu tovarišu pred hišo in na gomili znani slovenski žalostinki „Jamica tiha“ in „Blagor mu“.

Razne reči.

— V Spodnjem Logateci odprla se je preteč. nedeljo brzajovna postaja z omejeno dnevno službo.

— Pri volitvi velikoposestnikov v Gorici izvoljeni so gg. Kocijančič, Povše in Juvančič.

— Proti koleri je c. k. namestnik v Trstu zapovedal strogo nadzorovanje trga, kjer se prodajajo za hrano potrebne reči; snaženje ulic, stanovanj, kanalov; posebne bolnišnice za napadene po koleri. — Predvčerajšnjem po Lojdovem vporji došli potniki morajo sedem dni posebej v lacaretu sv. Jerneja čakati, preden smejo izstopiti. — Kolera se v Egiptu širi in posebno hudo razsaja v Damietu, kjer jih vsaki dan veliko umerje. Bog nas varuj še te nesreče!

— V Zagrebu je umrl 2. t. m. dr. M. Makanec. Znan je zavoljo svoje učenosti, še bolj znan je pa postal po svojem prizadevanju za porazumljenje Srbov in Hrvatov.

— Napad na profesorja. V Gradu je pretečeno saboto 30. junija strelil dijak I. c. k. državne gimnazije Maks Nasko iz Ščavnice na Štajarskem na profesorja osme šole Alojzija Sängerja. Djak bi bil imel ponavljati pismeno maturo, ker je prvkrat zasačen bil pri sleparenji in ravno v ti stroki, katera je bila profesorja Sängerja. Nekaj pred 10. uro potrkala nekdo na vrata, profesor gre gledat in tam je najdel dijaka Naskota, ki vže več dni ni hodil v šolo. Djak vpraša profesorja, bo li dostal izpit, in ko mu profesor dvoumno odgovori, vstrelji kar v prčo v njega iz revolverja, zadela ga je ravno nad sree, a ker se je profesor nekoliko umaknil, je krogla rebro zadela in pri suknji ven padla. Profesor se je domu odpeljal, a dijaka so priprli. Razburjenost je po mestu velika, profesor je bil strogo pravičen.

— Ogenj in voda, dva koristna ali pa tudi huda gospodarja. Misisipi je v St. Louis nastopil 34 čevljev nad navadno višočino, in še zmirom narašča; ves obrt je zaostal. Nižave so proplavljene, železnice le tu in tam vozijo. V Pensilvaniji v Gibsontovni je pogorela žganjarija, zgorela je vsa zaloga. Skode je 500.000 dolarjev. 18 oseb je težko poškodovanih, ker razpočilo se je v tovarni tu in tam mnogo kotlov in družih posod.

Umrli so:

30. junija. Terezija Kontel, kuharica, 43 let, Strelišne ulice št. 10, mrtud.

2. julija. Marija Krule, bivša kramarica, 80 let, Karlovska cesta št. 7. — Marija Kuček, gostinja 77 l., Kolodvorske ulice št. 21, starost. — Stefanija Gril, 2 meseca, Mestni trg št. 10, slabost.

Eksekutivne dražbe.

6. julija. 3. e. dzb. pos. Janez Penko iz Parije, 3275 gld. 40 kr. Bistrica. — 1. e. dzb. pos. Janez

Sekine iz Šambije št. 34, 1160 gld. Bistrica. — 3. e. dzb. pos. Janez Gerl iz Harij. Bistrica. — 1. e. dzb. pos. Peter in Marija Rolih iz Zgor. Zemona št. 4. Bistrica. — 1. e. dzb. pos. Andrej Plahota iz Maskovega, 1461 gld. Kamnik. — 3. e. dzb. pos. Simon Tamin iz Knežaka št. 20. Bistrica. — 3. e. dzb. pos. J. Nagode iz Hotederžice, 2790 gld. Logatec. — 1. e. dzb. pos. Kasper Stempel iz Stude, 5412 gld. Kamnik. — 3. e. dzb. France Bratovž iz Šent-Vida. Vipava. — Relicijacija pos. Jakob Demšar iz Dolenjeveri 1300 gl. Loka. 1. e. dzb. Anton Malnarič iz Varpče vasi. Metlika. — 3. e. dzb. pos. Jožef Skrl iz Topole, 5000 gld. Bistrica.

Zahvala.

Vsim blagim prijatom in znancem, ki so v bolezni ljubeznjivo obiskovali in pri pogrebu počastili mojega ranjkega moža **Blaza Kuhar-ja**; darovalec lepih vencev: blagorodni gospej Josipini Terpinčevi, učiteljem ljubljanskim in iz okolice, družbi Vevških strelcev, rodbini Jamárjevi, Poljski fari i. dr., gg. učiteljem peveem itd. za mojemu možu skazano čast in ljubezen izrekam naj pristrčnišo zahvalo.

Pri Dev. Mar. v Polji, 4. jul. 1883.

Antonija Kuhar,
vdova.

Zahvala.

Podpisani potrjuje, da mu je zavarovalna banka „Slavija“ po svojem zastopu v Ljubljani, za Terbojsko cerkev, katero je grozni požar 27. maja tako hudo poškodoval, popolnoma in brez odloga odškodovanje v znesku s 1300 gold. izplačala, vrh tega je še gasilec duhovskega poslopja 12 gold. in za škodo vsled tega na strehi 20 gold. darovati blagovolila. Srčna zahvala!

Trbovje, 1. julija 1883.

Anton Klemen, župnik.

Habsburški rod.

Druga izdaja.

Spomenica minulih 600 let, od kar je Kranjska pod vladarstvom preslavne Habsburške rodovine.

Knjižica za slovensko mladino.

Velja 10 kr., 50 komadov skupaj 4 gl. 50 kr., 100 komadov skupaj 8 gl.

Dobiva se v

Katoliški bukvarni.

Na obroke



prodajamo, in sicer na vplačevanje v 12 mesečnih obrokih sreberne in zlate remontoir ure, ure na nihala za salone in sobe, potem francoske in ameriške ure z igralno umetnijo, isto tako tudi brilantne in zlate prstane, verižice, medaillone, križice in garniture.

Blago se vsakemu naročniku brez razločka pošlje, kakor brž plača prvi obrok.

Cenilniki z 250 obrazci, ki so na izbero, isto tako tudi pogoji za plačevanje pošiljajo se le tedaj, ako se pošlje za 20 kr. mark v pismu zavitih. Na sama vprašanja ali dopisnice se ne odgovarja.

Naslov:

(2)

Uhren- und Goldwaaren-Allianz,
Wien, I., Hafnersteig 3.

Filiale: v Parizu, Londonu, Bruselju.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.